

Euroopa Liidu asjade komisjoni tegevuse ülevaade
Riigikogu XIV koosseisu VIII istungjärgul (1.07.-16.12.2022)

Euroopa Liidu asjade komisjoni koosseis

Esimees: Siim Kallas (Eesti Reformierakonna fraktsioon, kuni 25.07.2022)
Raivo Tamm (Isamaa fraktsioon, alates 25.07.2022)
Aseesimees: Raimond Kaljulaid (Fraktsioonitu, kuni 25.07.2022)
Anti Poolamets (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon, alates 25.07.2022)

Liikmed:

Andres Sutt (Eesti Reformierakonna fraktsioon, alates 25.07.2022 kuni 7.11.2022)
Enn Eesmaa (Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Kalle Grünthal (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)
Ruuben Kaalep (Eesti Konservatiivse Rahvaerakonna fraktsioon)
Siret Kotka (Eesti Keskerakonna fraktsioon)
Tarmo Kruusimäe (Isamaa fraktsioon)
Martin Repinski (Fraktsioonitu, kuni 13.09.2022)
Margit Sutrop (Eesti Reformierakonna fraktsioon, kuni 2.08.2022)
Aivar Sõerd (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Urve Tiidus (Eesti Reformierakonna fraktsioon)
Aivar Viidik (Eesti Reformierakonna fraktsioon, kuni 18.07.2022)
Yoko Alender (Eesti Reformierakonna fraktsioon, alates 2.08.2022)
Maris Lauri (Eesti Reformierakonna fraktsioon, alates 25.07.2022)
Raimond Kaljulaid (Fraktsioonitu, alates 25.07.2022)
Lauri Läänemets (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon, kuni 18.07.2022)
Riina Sikkut (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon, kuni 18.07.2022)
Helmen Kütt (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon, alates 18.07.2022)
Reili Rand (Sotsiaaldemokraatliku Erakonna fraktsioon, alates 18.07.2022)

Istungid

Ajavahemikus 01.07.-16.12.2022 toimus **34** Euroopa Liidu asjade komisjoni (edaspidi ELAK) istungit, nendest **28** korralist ning **6** erakorralist istungit. Lisaks **29**-le ELAKi istungile toimus ka **5** ühist istungit. Elektrooniliselt viidi läbi **25** istungit ning **9** istungit toimusid füüsiliselt. Avalikke istungeid istungjärgu jooksul ei toimunud.

- 1) 01.07.2022 ühine erakorraline elektrooniline istung **õiguskomisjoniga** seoses Eesti seisukohtadega Euroopa Liidu piiravate meetmete rikkumise kriminaliseerimist käsitleva nõukogu otsuse eelnõu kohta;
- 2) 25.07.2022 ühine erakorraline elektrooniline istung **majanduskomisjoniga** seoses Eesti seisukohtade kujundamisega Euroopa Komisjoni koordineeritud gaasinõudluse vähendamise määruse eelnõu kohta;
- 3) 30.09.2022 ühine elektrooniline istung **majanduskomisjoniga** seoses Eesti seisukohtadega 30. septembril 2022 toimunud energeetikaministrite erakorralisel nõukogul;
- 4) 30.09.2022 ühine elektrooniline istung **väliskomisjoniga** seoses Eesti seisukohtadega 6.-7. oktoobril 2022 toimunud Euroopa poliitilise ühenduse ja Euroopa Liidu riigipeade ja valitsusjuhtide mitteametlikul kohtumisel;

- 5) 12.12.2022 ühine füüsiline istung **väliskomisjoniga** seoses ülevaatega 6. detsembril 2022 toimunud Euroopa Liidu ja Lääne-Balkani tippkohtumisest, Eesti seisukohtadega 14. detsembril 2022 toimunud Euroopa Liidu-Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni tippkohtumisel ja 15. detsembril 2022 toimunud Euroopa Ülemkogul.

Euroopa Liidu algatused

ELAK määramati Riigikogu VIII istungjärgul **33** ELi asja juhtivkomisjoniks. **20** ELi algatuste puhul toetas ELAK valitsuse poolt ettevalmistatud läbirääkimiste seisukohti konsensuslikult ning **13** algatuse puhul viidi läbi hääletamine. **3 korral** täiendas ELAK valitsuse seisukohti. Kokku muutis ELAK valitsuse seisukohti **9,09%** korral. ELAK **ei esitanud** ühtegi põhjendatud arvamust ELi algatuste vastuolu kohta subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse nõuetega.

VIII istungjärgul Euroopa Liidu asjade komisjonis menetletud Euroopa Liidu algatused:

- 1) Euroopa Liidu piiravate meetmete rikkumise kriminaliseerimist käsitleva nõukogu otsuse eelnõu (01.07.2022);
- 2) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrust (EL) 2021/1060, määrust (EL) 2021/2115, direktiivi 2003/87/EÜ ja otsust (EL) 2015/1814, kohta, raportöör Aivar Sõerd (08.07.2022);
- 3) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, mis käsitleb liidu suuniseid üleeuroopalise transpordivõrgu arendamiseks ja teatis, mis käsitleb üleeuroopalise transpordivõrgu laiendamist naabruses asuvatele kolmandatele riikidele, raportöör Siim Kallas (08.07.2022);
- 4) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek koordineeritud gaasinõudluse vähendamise kohta (25.07.2022);
- 5) Euroopa Komisjoni delegeeritud direktiiv, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/40/EL seoses teatavate erandite tühistamisega kuumutatud tubakatoodete puhul, raportöör Helmen Kütt (12.09.2022);
- 6) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek Euroopa Liidu käsitööstuslike ja tööstustoodete geograafiliste tähiste kaitse kohta, raportöör Raivo Tamm (16.09.2022);
- 7) Euroopa Komisjoni direktiivi eelnõu ettepanek, milles käsitletakse tarbijate võimestamist seoses rohelisele majandusele üleminekuga, raportöör Raivo Tamm (23.09.2022);
- 8) Euroopa Komisjoni direktiivi eelnõu ettepanek, milles käsitletakse avalikus elus osalevate inimeste kaitsmist ilmselgelt põhjendamatute või kuritarvilike hagide eest, raportöör Urve Tiidus (23.09.2022);
- 9) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek kõrgetele energiahindadele reageerimiseks võetavate erakorraliste sekkumismeetmete kohta (30.09.2022);
- 10) Euroopa Komisjoni direktiivi eelnõu ettepanek seoses finantsteenuste kauglepingutega, raportöör Urve Tiidus (10.10.2022);
- 11) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, millega muudetakse määrust (EL) nr 691/2011 seoses uute keskkonnamajandusliku arvepidamise moodulite lisamisega, raportöörid Yoko Alender, Raivo Tamm (14.10.2022);
- 12) Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning kolmandate riikide vahelise lennutranspordilepingu läbirääkimiste alustamine, raportöör Raivo Tamm (14.10.2022);
- 13) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu tööstuskäitiste keskkonnaandmete esitamise ja tööstusheite portaali loomise kohta ja Euroopa Komisjoni direktiivi eelnõu ettepanek, millega muudetakse direktiivi 2010/75/EL tööstusheidete kohta, raportöör Yoko Alender (21.10.2022);

- 14) Euroopa Komisjoni ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi loomise määruse eelnõu ettepanek, raportöör Raimond Kaljulaid (21.10.2022);
- 15) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1217/2009 seoses põllumajandusliku raamatupidamise andmevõrgu ümberkujundamisega põllumajandusettevõtte kestlikkuse andmevõrguks, raportöör Reili Rand (24.10.2022);
- 16) Euroopa Komisjoni direktiivi eelnõu ettepanek, mis käsitleb vara tagasivõtmist ja konfiskeerimist, raportöör Urve Tiidus (31.10.2022);
- 17) Euroopa Komisjoni direktiivi ettepanek, millega muudetakse direktiivi (EL) 2018/2001 taastuvatest energiaallikatest toodetud energia kasutamise edendamist, direktiivi 2010/31/EL hoonete energiatõhususe kohta ja direktiivi 2012/27/EL, milles käsitletakse energiatõhusust (REPowerEU), raportöör Raivo Tamm (31.10.2022);
- 18) Euroopa Komisjoni TEN-T määruse parandusettepaneku eelnõu, raportöör Raivo Tamm (31.10.2022);
- 19) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, milles käsitletakse taimekaitsevahendite säästvat kasutamist ja millega muudetakse määrust (EL) 2021/2115, raportöör Reili Rand (31.10.2022);
- 20) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek Euroopa terviseandmeruumi kohta, raportöör Raivo Tamm (04.11.2022);
- 21) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, millega muudetakse Schengeni lepingu rakendamise konventsiooni seoses viisamenetluse digiteerimisega, raportöör Raivo Tamm (11.11.2022);
- 22) Nõukogu otsuse eelnõud, millega kiidetakse heaks Energiaharta lepingu muutmine, raportöör Raivo Tamm (18.11.2022);
- 23) Euroopa Komisjoni soovitus „Nõukogu otsus, millega antakse luba alustada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi tehisintellekti, inimõigusi, demokraatiat ja õigusriiki käsitleva Euroopa Nõukogu konventsiooni üle“, raportöör Raivo Tamm (18.11.2022);
- 24) Euroopa Liidu ringmajanduse pakett, raportöör Raivo Tamm (18.11.2022);
- 25) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek infoturbe kohta liidu institutsioonides, organites ja asutustes, raportöör Raivo Tamm (18.11.2022);
- 26) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, milles käsitletakse inimkasutuseks ettenähtud inimpäritolu materjali kvaliteedi- ja ohutusnõudeid ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2002/98/EÜ ja direktiiv 2004/23/EÜ, raportöör Helmen Kütt (25.11.2022);
- 27) Euroopa Komisjoni ettepanek Euroopa hooldusstrateegiakohta, raportöör Raivo Tamm (25.11.2022);
- 28) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanek, mis käsitleb laste seksuaalse kuritarvitamise ennetamist ja selle vastu võitlemist, raportöör Urve Tiidus (25.11.2022);
- 29) Euroopa Komisjoni määruse eelnõu ettepanekud, mis käsitlevad osoonikihti kahjustavaid kasvuhoonegaase, raportöör Yoko Alender (28.11.2022);
- 30) Euroopa Komisjoni esitatud ettepanekud Ukraina rahaliseks abistamiseks 2023. aastal, raportöör Maris Lauri (02.12.2022);
- 31) Euroopa Komisjoni avalik konsultatsioon "Euroopa statistikasüsteemi kujundamine tulevikuvajadustele vastavaks", raportöör Raivo Tamm (02.12.2022);
- 32) Euroopa Parlamendi seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu määrus Euroopa Parlamendi liikmete valimise kohta otsestel ja üldistel valimistel P9_TA(2022)0129, raportöör Raivo Tamm (09.12.2022);
- 33) Euroopa Komisjoni looduse taastamise määruse eelnõu ettepanek, raportöör Yoko Alender (16.12.2022).

ELAK kujundas Riigikogu seisukoha lähtudes valdkondlike komisjonide arvamustest **33** ELi algatuse puhul

Arvamuse andja	Arvamuste arv (nr)	Arvamuste arv (% kõigist)
Majanduskomisjon	12	34,28%
Rahanduskomisjon	2	5,71%
Õiguskomisjon	5	14,28%
Keskkonnakomisjon	5	14,28%
Põhiseaduskomisjon	4	11,42%
Sotsiaalkomisjon	4	11,42%
Kultuurikomisjon	0	0,00%
Riigikaitsekomisjon	1	2,85%
Maaelukomisjon	2	5,71%
Väliskomisjon	0	0,00%
Kokku	35	100%

Euroopa Ülemkogu ja ELi Nõukogu istungid

Ajavahemikus 01.07.-16.12.2022 töötas ELAK **59** ELi tasandi ministrite kohtumise materjaliga. Nendest kohtumistest **5** puhul oli tegemist kas Euroopa Ülemkogu või valitsus- ja riigijuhtide tippkohtumisega.

29 korral ehk **49,15%** juhtudest toetas ELAK Vabariigi Valitsuse seisukohti konsensuslikult. **12** korral toetati valitsuse seisukohti hääletusega. **18** korral võttis ELAK valitsuse esitatud informatsiooni konsensuslikult teadmiseks.

Ministrid olid ELAKisse kutsutud seoses Eesti seisukohtade kinnitamisega Euroopa Ülemkogul ja ELi Nõukogu istungitel ja kohtumistel. Ministrite osalus oli **86%**.

Ministri nimi	Kutsutud (korda)	Osalet (korda)	Osalus (%)
Peaminister Kaja Kallas	5	5	100%
Majandus- ja taristuminister Riina Sikkut	11	11	100%
Kultuuriminister Piret Hartman	1	1	100%
Kaitseminister Kalle Laanet	1	1	100%
Kaitseminister Hanno Pevkur	1	1	100%
Haridus- ja teadusminister Tõnis Lukas	2	2	100%
Tervise- ja tööminister Peep Peterson	4	4	100%
Sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo	1	1	100%
Justiitsminister Maris Lauri	2	2	100%
Justiitsminister Lea Danilson-Järg	2	2	100%
Siseminister Lauri Läänemets	3	3	100%
Maaeluminister Urmas Kruuse	5	4	80%
Välisminister Urmas Reinsalu	9	7	78%
Ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister Kristjan Järvan	4	3	75%
Keskkonnaminister Madis Kallas	4	3	75%
Rahandusminister Annely Akkermann	4	1	25%

Rahandusminister Keit Pentus-Rosimannus	4	1	25%
Riigihalduse minister Riina Solman	0	0	-
Kokku	63	52	86%

Parlamentaarset kuulamised ja ministrite ülevaated

Ministrid andsid ELAKile 2 korral ülevaate ELi Nõukogu istungil toimunud:

- 1) Ülevaade 9. septembril 2022 toimunud Euroopa Liidu energeetikaministrite erakorralisest nõukogust (12.09.2022);
- 2) Ülevaade 6. detsembril 2022 toimunud Euroopa Liidu ja Lääne-Balkani tippkohtumisest (12.12.2022).

Antud perioodil parlamentaarseid kuulamisi ei toimunud.

Kollektiivsed pöördumised

Ajavahemikus 01.07.-16.12.2022 määras Riigikogu juhatus ELAKi 1 kollektiivse pöördumise juhtivkomisjoniks:

- 1) Kollektiivne pöördumine "Eesti peab ütlema „EI“ WHO nn pandeemialepingule" (21.10.2022).

ELAKi kohtumised ja välistegevus

Kokku toimus antud ajaperioodil 11 kohtumist ja videokonverentsi:

- 1) 09.09.2022 kohtus ELAKi esimees Raivo Tamm Leedu ELAK esimehe Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienėga;
- 2) 21.09.2022 kohtusid ELAKi esimees Raivo Tamm ja aseesimees Anti Poolamets Euroopa Parlamendi liikme Damian Boeselageriga;
- 3) 30.09.2022 kohtus ELAKi esimees Raivo Tamm Euroopa Komisjoni volinik Nicolas Schmitiga;
- 4) 06.10.2022 osales ELAK esimees Raivo Tamm videokohtumisel Euroopa Komisjoni asepresidendi Margrethe Vestageriga;
- 5) 07.10.2022 kohtus ELAKi esimees Raivo Tamm Austria suursaadikuga Eestis Peter Mikliga;
- 6) 11.10.2022 kohtus ELAKi esimees Raivo Tamm Läti suursaadikuga Eestis Kristīne Našeniecega;
- 7) 09.11.2022 kohtus ELAKi esimees Raivo Tamm Ukraina suursaadikuga Eestis Mariana Betsaga
- 8) 24.11.2022 kohtus ELAKi esimees Raivo Tamm Gruusia parlamendi saadiku Givi Mikanadzega;
- 9) 24.11.2022 kohtus ELAKi esimees Raivo Tamm Jaapani suursaadikuga Eestis Yukihiko Matsumuraga;
- 10) 29.11.2022 kohtus ELAKi esimees Raivo Tamm Moldova suursaadikuga Eestis Ion Stăvilaga;
- 11) 30.11.2022 kohtus ELAKi esimees Raivo Tamm Rootsi suursaadikuga Eestis Ingrid Tersmaniga.

Vahemikus 01.07.2012-16.12.2022 toimus 7 välislähetust:

- 1) 22.-25.08.2022 osales ELAKi esimees Raivo Tamm välislähetusel Ukrainas;
- 2) 18.-19.09.2022 osales ELAKi esimees Raivo Tamm Eesti, Läti, Leedu ja Poola ELAK esimeeste kohtumine Vilniuses;
- 3) 26.-29.09.2022 osalesid ELAKi esimees Raivo Tamm, aseesimees Anti Poolamets, liikmed Siret Kotka ja Andres Sutt visiidil Brüsselisse;

- 4) 28.09.-02.10.2022 osales ELAKi aseesimees Anti Poolamets visiidil Kiievisse;
- 5) 26.10.2022 osales ELAKi aseesimees Anti Poolamets visiidil Brüsselisse;
- 6) 09.-11.10.2022 osales ELAKi aseesimees COSAC esimeeste kohtumisel Prahas;
- 7) 13.-15.11 osalesid ELAKi esimees Raivo Tamm ja liige Kalle Grünthal COSAC täiskogul Prahas.

Koostanud:

Mona Ly Eesalu, ELAKi konsultant

(19.01.2022)